

Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

Onderzoeksprogramma 2010 Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

18 december 2009

R a

Voorwoord

Met genoegen bied ik u hierbij het vierde onderzoeksprogramma van de Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam aan.

2010 wordt een bijzonder jaar. Mede gelet op de verkiezingen voor de gemeente- en de stadsdeelraden in maart 2010. De rekenkamer zal hiermee rekening houden bij de planning van te publiceren onderzoeken. Tevens zal de rekenkamer graag haar rol, positie en werkwijze in algemene zin aan nieuwe (stadsdeel)raadsleden en andere belangstellenden presenteren en toelichten. Verder zullen formeel in mei 2010 de 14 stadsdelen gefuseerd zijn tot 7. In dit onderzoeksprogramma zijn de consequenties van deze fusie voor het onderzoek van de rekenkamer – voor zover thans valt in te schatten – weergegeven. Deze consequenties zijn nadrukkelijk aan de orde geweest in de besprekingen van de rekenkamer met de Klankbordgroep, waarin de stadsdelen zijn vertegenwoordigd.

Met uitvoering van dit programma voor onderzoek in 2010 verwachten wij een relevante bijdrage te kunnen leveren aan het (verbeteren van) het functioneren van het bestuur van de 9 bij de rekenkamer aangesloten stadsdelen: Bos en Lommer, De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Oost-Watergraafsmeer, Oud-West, Slotervaart, Westerpark, Zeeburg en Zuideramstel. In het bijzonder willen we met dit programma de raden van deze 9 stadsdelen van dienst zijn, door hen zodanig van informatie te voorzien dat zij nog beter in staat zijn om hun kaderstellende en controlerende rol te vervullen.

Wij zien er nu reeds naar uit de resultaten van de twee voor 2010 geprogrammeerde onderzoek, namelijk het benchmarkonderzoek naar buurtgericht werken en het onderzoek naar de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs aan u te presenteren. Dit geldt ook voor de in 2010 te publiceren vervolgonderzoeken: schuldhulpverlening, jeugdbeleid en het Multifunctioneel Centrum Binnenhof in Zuideramstel.

dr. V.L. Eiff
directeur Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

R a

Samenvatting

De Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam (vervolg: rekenkamer) is op 1 januari 2006 ingesteld en per die datum van start gegaan. De rekenkamer onderzoekt vanuit een onafhankelijke positie de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het dagelijks bestuur, het beleid en de stadsdeelorganisatie. Door onderzoek wil de rekenkamer een bijdrage leveren aan het verbeteren van het functioneren van bestuur, beleid en organisatie.

De rekenkamer verricht sinds 1 januari 2006 onderzoek voor 9 stadsdelen in Amsterdam: Bos en Lommer, De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Oost-Watergraafsmeer, Oud-West, Slotervaart, Westerpark, Zeeburg en ZuiderAmstel. De stadsdeelraad van Oost-Watergraafsmeer heeft op 14 april 2009 het besluit genomen zich, met terugwerkende kracht per 1 januari 2009, aan te sluiten bij de rekenkamer.

Na de verkiezingen in maart 2010 worden de stadsdelen in Amsterdam samengevoegd van 14 tot 7 stadsdelen. De stadsdelen die worden samengevoegd zijn:

- de Baarsjes, Bos en Lommer, Oud-West en Westerpark tot stadsdeel West;
- Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart tot stadsdeel Nieuw West;
- Oost-Watergraafsmeer en Zeeburg tot stadsdeel Oost;
- Oud-Zuid en Zuideramstel tot stadsdeel Zuid.

De stadsdelen Osdorp en Oud-Zuid zijn op dit moment niet aangesloten bij de rekenkamer. De rekenkamer heeft met de aangesloten stadsdelen afgesproken (via de Klankbordgroep waarin alle stadsdelen zijn vertegenwoordigd) dat voor het onderzoeksprogramma 2010 uitgegaan wordt van de huidige productieafspraken en van meerjarige afspraken die bij de start van de rekenkamer in 2006 zijn gemaakt.

De rekenkamer komt tot de selectie van onderwerpen voor onderzoek door een verkenning van mogelijke onderwerpen. Die worden vervolgens beoordeeld op een aantal criteria en besproken met de Klankbordgroep. De rekenkamer voert in 2010 net als voorgaande jaren één benchmark onderzoek uit. Dit onderzoek heeft betrekking op de 9 bij de rekenkamer aangesloten stadsdelen. Het betreft een benchmarkonderzoek bij 9 stadsdelen naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het buurtgericht werken.

Daarnaast is het reeds in 2009 gestarte onderzoek naar de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs in de stadsdelen de Baarsjes, Bos en Lommer, Oud-West en Westerpark het tweede onderzoek van het programma in 2010.

Indien stadsdeel Osdorp en Oud-Zuid in 2010 besluiten zich aan te sluiten bij de rekenkamer en derhalve ook extra budget voor onderzoek beschikbaar komt, of de nieuwe stadsdelen Nieuw-West en Zuid volledig budget ter beschikking stellen, voert de rekenkamer nog een extra onderzoek uit. Dit betreft een kleiner benchmark onderzoek in 4 stadsdelen. Dit benchmarkonderzoek bij 4 stadsdelen is gericht op de doeltreffendheid en doelmatigheid van de aanpak van risicojongeren in Geuzenveld-Slotermeer, Oost-Watergraafsmeer, Slotervaart en Zeeburg.

Naast deze onderzoeken levert de rekenkamer in 2010 in totaal 3 vervolgonderzoeken op. Het betreft de volgende vervolgonderzoeken:

- vervolgonderzoek schuldhulpverlening in Bos en Lommer naar aanleiding van het onderzoek dat de rekenkamer in oktober 2007 publiceerde;
- vervolgonderzoek jeugdbeleid in 8 stadsdelen naar aanleiding van het onderzoek dat de rekenkamer in mei 2008 publiceerde;
- vervolgonderzoek Multifunctioneel Centrum Binnenhof in Zuideramstel, naar aanleiding van het onderzoek dat de rekenkamer in oktober 2007 publiceerde.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
1.1	Uitgangspunten	9
1.2	Gemeenteraadsverkiezingen	9
1.3	Samenvoeging stadsdelen	9
1.4	Leeswijzer	10
2	Activiteiten rekenkamer	11
2.1	Werkwijze	11
2.2	Selectie	12
2.3	Overige activiteiten	14
3	Onderzoeken	15
3.1	Onderzoek 1: Buurtgericht werken	15
3.2	Onderzoek 2: Verzelfstandiging openbaar onderwijs	17
3.3	Onderzoek 3: Aanpak risicojongeren (onder voorbehoud)	18
	Bijlage 1 – Onderzoeksproces	23
	Bijlage 2 – Groslijst	27
	Bijlage 3 – Leden van de klankbordgroep	37
	Bijlage 4 – Voorkeuren stadsdelen groslijst 2010	39
	Bijlage 5 – Onderzoek Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam	41

R a

1 Inleiding

1.1 Uitgangspunten

De Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam (in het vervolg rekenkamer) legt jaarlijks, ter kennisname, een onderzoeksprogramma voor aan de bij de rekenkamer aangesloten stadsdeelraden. Dit onderzoeksprogramma gaat in op de onderzoeken die de rekenkamer in 2010 wil uitvoeren.

Het streven van de rekenkamer is om de beschikbare onderzoekscapaciteit te verdelen over de algemene aandachtsgebieden van de rekenkamer, te weten: doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid of financieel beheer. Praktisch betekent dit dat de rekenkamer kiest voor een onderzoeksprogramma waarbij het accent in het onderzoek afwisselend ligt op de beleidseffectiviteit (inclusief doelmatigheid) respectievelijk op de rechtmatigheid, het gevoerde financiële beheer en de bedrijfsvoering.

In dit onderzoeksprogramma zijn de onderzoeksactiviteiten opgenomen, die de rekenkamer in 2010 wil uitvoeren. Deze omvatten het nieuwe benchmarkonderzoek en het vervolgonderzoek dat de rekenkamer voor 2010 gepland heeft.

De stadsdelen hebben de mogelijkheid om verzoeken voor onderzoek tot de rekenkamer te richten, waardoor - indien de rekenkamer deze verzoeken honoreert - rekening moet worden gehouden met afwijkingen in de onderzoeksprogrammering.

1.2 Gemeenteraadsverkiezingen

In maart 2010 vinden de gemeente- en stadsdeelraadsverkiezingen plaats. Dit betekent voor het komend jaar een wisseling van dagelijks besturen en stadsdeelraadsleden, nieuwe programmakkoorden en daarmee nieuwe beleidskaders. De rekenkamer verricht in 2010 evenwel nog logischerwijs onderzoek naar de uitvoering van beleid zoals dat door de huidige besturen is vastgesteld.

1.3 Samenvoeging stadsdelen

In 2010 vindt in Amsterdam de samenvoeging van de stadsdelen plaats. Hierbij worden 14 stadsdelen samengevoegd tot in totaal 7 stadsdelen:

1. de Baarsjes, Bos en Lommer, Oud-West en Westerpark tot stadsdeel West;
2. Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart tot stadsdeel Nieuw West;
3. Oost-Watergraafsmeer en Zeeburg tot stadsdeel Oost;
4. Oud-Zuid en Zuideramstel tot stadsdeel Zuid.
5. Stadsdeel Noord
6. Stadsdeel Zuidoost
7. Stadsdeel Centrum

Voor de rekenkamer heeft deze samenvoeging ook gevolgen. Ten eerste zijn (nog) niet alle stadsdelen die samengevoegd worden aangesloten bij de rekenkamer. De oude stadsdelen, die opgaan in de nieuwe stadsdelen Oost en West zijn allemaal aangesloten

bij de rekenkamer, maar dat is bij de nieuwe stadsdelen Zuid en Nieuw-West niet het geval. De stadsdeelraden van Osdorp en Oud-Zuid hebben over een mogelijke aansluiting bij de rekenkamer vooralsnog geen besluit genomen. De rekenkamer gaat in dit onderzoeksprogramma uit van een begroting voor 2010, gebaseerd op dezelfde afspraken als voorgaande jaren en van de huidige aangesloten stadsdelen. Dit betekent dat de rekenkamer in 2010 onderzoek zal verrichten gebaseerd op bevindingen in de 4 nieuwe stadsdelen (West, Oost, Zuid en Nieuw-West) én gericht op de besturen van deze 4 nieuwe stadsdelen, maar vooralsnog gebaseerd op een begroting waaraan de 9 'oude' stadsdelen bijdroegen (derhalve exclusief Osdorp en Oud-Zuid). Eén en ander is in overleg met de Klankbordgroep afgesproken.

Daarnaast betekent de fusie van de stadsdelen voor de rekenkamer dat zij onderzoek gaat doen in organisaties waar een ingrijpende reorganisatie plaatsvindt. De rekenkamer verwacht dat dit onder andere gevolgen heeft voor de doorlooptijd van het onderzoek. Het zal voor de betrokken ambtenaren wellicht lastiger zijn om de gevraagde informatie afkomstig uit verschillende stadsdelen boven tafel te halen, gelet op het feit dat de rekenkamer onderzoek doet naar de uitvoering van beleid in voorgaande jaren.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de activiteiten van de rekenkamer in 2010 beschreven. Daarbij wordt ingegaan op de werkwijze en selectie van de onderzoeksonderwerpen voor 2010 en de overige activiteiten die de rekenkamer in 2010 uitvoert. In het derde hoofdstuk werkt de rekenkamer de 2 geselecteerde onderzoeksonderwerpen nader uit. In bijlage 1 is te vinden hoe het onderzoeksproces is opgebouwd. In bijlage 2 is de groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen voor 2010 opgenomen. Bijlage 3 bevat de samenstelling van de klankbordgroep.

2 Activiteiten rekenkamer

De jaarlijkse bijdrage van de 9 stadsdelen bedraagt voor 2010 ongeveer € 400.000. De rekenkamer heeft in de afgelopen jaren meer onderzoeken uitgevoerd dan beoogd, voornamelijk als gevolg van extra verzoekonderzoek vanuit de stadsdeelraden.¹ Gelet op de meerjarige budgettaire afspraken is hierdoor de afgelopen jaren meer onderzoekscapaciteit ingezet dan vooraf begroot. Deze ‘overcapaciteit’ moet gelet op de afspraken over verevening over zes jaren de komende 2 jaar worden ingelopen. Om deze reden heeft de rekenkamer besloten om in 2010 1 benchmarkonderzoek uit te voeren in 9 stadsdelen. Daarnaast neemt de rekenkamer het onderzoek verzelfstandiging openbaar onderwijs, dat de rekenkamer in 2009 als extra onderzoek is gestart op verzoek van de stadsdeelraden, op in het onderzoeksprogramma 2010.

Naast het doen van onderzoek en vervolgonderzoek wordt de capaciteit besteed aan het opstellen van het onderzoeksprogramma (inclusief het monitoren van bestuurlijke en beleidsmatige ontwikkelingen), het voeren van bestuurlijk overleg en ‘nazorg’ na oplevering van een onderzoek (presentatie en discussie met de stadsdeelraadsleden).

2.1 Werkwijze

De rekenkamer onderscheidt 4 stappen bij het opstellen van het onderzoeksprogramma. Hieronder zijn deze 4 stappen opgenomen.

Raadplegen van diverse informatiebronnen

De rekenkamer heeft vanuit meerdere kanten informatie ingewonnen over mogelijke onderzoeksonderwerpen:

- Schriftelijke informatiebronnen over het beleid en bestuur van de 9 stadsdelen, zoals programmakkoorden, programmabegrotingen, jaarverslagen en verslagen van stadsdeelraadsvergaderingen. Hierbij is ook het bestuursakkoord tussen centrale stad en stadsdelen betrokken;
- Aan de stadsdeelraden is een groslijst van mogelijke onderwerpen voorgelegd. In de Klankbordgroep Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam (vervolg klankbordgroep), waarin afgevaardigde raadsleden van de 9 stadsdelen zitting hebben, is de groslijst besproken.

Opstellen groslijst

Om te komen tot het onderzoeksprogramma is een groslijst met mogelijke onderwerpen opgesteld. Voor een deel is daarbij gebruik gemaakt van de geactualiseerde groslijst van vorig jaar. De groslijst kent onderwerpen die 1) betrekking hebben op door de stadsdelen vastgesteld beleid en 2) waar een directe en herkenbare politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid aan te koppelen is. Onderwerpen komen dus alleen op de groslijst als ze in de politiek-bestuurlijke invloedssfeer van het stadsdeel liggen².

¹ Zie de zelfevaluatie van de Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam ‘Omzien en verstandig verder’ van 2 juli 2009.

² De rekenkamer zet niet in op de meer intern gerichte onderzoeken naar het functioneren van organisatie-onderdelen of de bedrijfsvoering zoals het College van B&W of het Dagelijks Bestuur die conform artikel 213A van de Gemeentewet dient uit te voeren. Wel kan zij in haar onderzoeken van de uitkomsten hiervan gebruik maken.

In de groslijst is een onderscheid gemaakt tussen een A-lijst (onderwerpen die een reële kans maken om in het programma te worden opgenomen) en een B-lijst (onderwerpen die minder prioriteit hebben). De groslijst is opgenomen in bijlage 2.

Advies Klankbordgroep Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

Een belangrijk element bij het opstellen van het onderzoeksprogramma vormt de Klankbordgroep RSA. In de Klankbordgroep worden de stadsdelen vertegenwoordigd door een afgevaardigde uit de stadsdeelraad. De Klankbordgroep komt enkele malen per jaar bijeen en adviseert over het onderzoeksprogramma en draagt eventueel andere onderwerpen voor onderzoek aan.

Selecteren van onderzoeksonderwerpen voor onderzoeksprogramma

Bij het selecteren van onderzoeksonderwerpen vanuit de groslijst zijn vervolgens 4 criteria gehanteerd waaraan onderwerpen in de visie van de rekenkamer moeten voldoen om voor onderzoek in aanmerking te komen. De criteria worden onderstaand toegelicht.

Tabel 2.1 - Selectiecriteria onderzoeksonderwerpen

Criterium	Toelichting
Risicodragendheid	Aan het onderwerp zijn risico's op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid van het stadsdeelbeleid verbonden
Substantieel belang	Het onderwerp heeft een substantieel politiek, financieel en/of maatschappelijk belang. Het politieke belang van een onderwerp is gelegen in de mate waarin het onderwerp op de politieke agenda staat. Van een substantieel financieel belang is sprake als er hoge uitgaven met het onderwerp gepaard gaan of als er relatief veel financiële transacties plaatsvinden. Het maatschappelijk belang komt voort uit de functie die een onderwerp vervult in de bredere maatschappelijke context en/of de impact die een onderwerp heeft op burgers, verenigingen, ondernemers/bedrijven en/of maatschappelijke instellingen. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om incidenten
Urgentie	Het onderwerp is dermate actueel dat het juist in 2010 onderzocht moet worden
Toegevoegde waarde	De rekenkamer levert door haar onderzoek nieuwe informatie op die voorheen niet voorhanden was en/of kan bij het onderzoek gebruik maken van haar unieke positie en mogelijkheden

2.2 Selectie

In de groslijst, die aan de stadsdeelraden is voorgelegd, zijn in totaal 42 onderwerpen opgenomen. Deze onderwerpen in de groslijst zijn uiteenlopend van aard en reikwijdte. Om tot een goede onderwerpselectie te komen, heeft de rekenkamer een risicoanalyse (weging) toegepast op de groslijst. Hiervoor zijn de criteria zoals beschreven in tabel 2.1 gehanteerd. De criteria bepalen in welke mate een onderwerp geschikt is om in 2010 door de rekenkamer te worden onderzocht.

Bij de uiteindelijke selectie is het van belang dat het onderzoeksprogramma wordt gekenmerkt door diversiteit, zowel in beleidsterrein als in focus op doeltreffendheid, doelmatig en rechtmatigheid. Op basis van deze selectie en het advies van de Klankbordgroep komt de rekenkamer tot de volgende onderzoeksonderwerp (zie ook tabel 2.2.):

1. Een benchmarkonderzoek onder 9 stadsdelen naar de doeltreffendheid en doelmatigheid bij buurtgericht werken.
2. Het verzoekonderzoek van de stadsdelen Oud-West, Bos en Lommer, De Baarsjes en Westerpark naar de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs.

Indien de stadsdelen Osdorp en Oud-Zuid besluiten zich aan te sluiten bij de rekenkamer voert de rekenkamer een tweede kleiner benchmark onderzoek uit:

3. Een onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de aanpak van risicojongeren in 4 stadsdelen: Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart, Oost-Watergraafsmeer en Zeeburg.

Tabel 2.2 – Overzicht van onderzoeksonderwerpen

Onderwerp	Beleidsterrein	Onderzoeksdoelstelling	Stadsdelen
Buurtgericht werken	Welzijn	Doeltreffendheid en doelmatigheid	9 stadsdelen
Verzelfstandiging openbaar onderwijs	Onderwijs	Doeltreffendheid en doelmatigheid	4 stadsdelen
Aanpak risicojongeren (onder voorbehoud)	Veiligheid	Doeltreffendheid en doelmatigheid	4 stadsdelen

Bij de afweging die door de rekenkamer is gemaakt over de in de groslijst genoemde onderwerpen kan het volgende worden opgemerkt.

In het A-deel van de groslijst (onderwerpen die qua prioriteit de meeste kans maken) zijn 7 onderwerpen opgenomen, één onderwerp is hieruit gekozen. In de klankbordgroep bestond bij vrijwel alle stadsdelen een voorkeur voor dit onderwerp (bijlage 4). De stadsdelen gaven hierbij aan dat dit onderwerp juist van belang is voor 2010, omdat door de komst van de nieuwe stadsdelen schaalvergroting optreedt ten opzichte van de huidige situatie. Voor buurtgericht werken is het daarom van belang inzicht te krijgen in de effectiviteit ervan en op welk schaalniveau buurtgericht werken het beste kan worden uitgevoerd.

Andere onderwerpen die voor 2010 de voorkeur van de stadsdelen hadden waren parkeerbeleid en aanpak risicojongeren. Voor het onderwerp parkeerbeleid geldt dat de vraagstelling die de stadsdelen hebben bij een onderzoek naar parkeerbeleid verschillend is, waardoor de uitvoering van een vergelijkend onderzoek lastig wordt. De aanpak van risicojongeren is een onderwerp waarnaar de rekenkamer in principe in 2010 een onderzoek wil uitvoeren. Zoals hierboven aangegeven zal de rekenkamer dit onderzoek uitvoeren indien de stadsdelen Osdorp en Oud-Zuid besluiten zich in 2010 aan te sluiten bij de rekenkamer.

Sinds 2006 zijn de stadsdelen reeds meerdere keren betrokken geweest bij een onderzoek. Bijlage 5 geeft een overzicht van de door de rekenkamer uitgevoerde

onderzoeken en de stadsdelen die hierbij betrokken waren. Uit dit overzicht blijkt dat er over de stadsdelen sprake is van een evenwichtige verdeling van aantal onderzoeken per stadsdeel. Stadsdeel Oost-Watergraafsmeer en Westerpark zijn tot nu toe betrokken geweest bij de minste onderzoeken. Beide stadsdelen hebben zich later aangesloten bij de rekenkamer: Oost-Watergraafsmeer in 2009 en Westerpark in 2007. De stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart, Zeeburg en Zuideramstel hebben een lichte achterstand ten opzichte van de andere stadsdelen. De rekenkamer houdt hiermee rekening bij de selectie van onderzoeksonderwerpen.

2.3 Overige activiteiten

Naast de reguliere onderzoeken, die de rekenkamer uitvoert, is een aantal andere activiteiten van de rekenkamer te noemen. Het gaat hierbij om verzoekonderzoeken, quick-scans en vervolgonderzoeken.

2.3.1 Verzoekonderzoeken

Naast de onderwerpen die door de rekenkamer aangedragen worden is er ook de mogelijkheid voor de stadsdelen verzoeken tot onderzoeken in te dienen. Om deze onderzoeken uit te kunnen voeren, moeten keuzes worden gemaakt; of verschuiven of schrappen van geprogrammeerde onderzoeken of aanvullend budget. Op dit moment zijn dergelijke verzoekonderzoeken voor 2010 nog niet ingediend.

2.3.2 Quick-scan jaarstukken

In 2007 en 2008 is door de rekenkamer een quick-scan uitgevoerd naar de kwaliteit van de verantwoordingsinformatie in de jaarstukken 2006, respectievelijk 2007, van de stadsdelen. Beide quick-scans zijn aangevuld met een benchmark, waarin de jaarstukken van de stadsdelen zijn vergeleken.

Door de vertegenwoordigers van de stadsdelen in de klankbordgroep is aangegeven dat er bij raadsleden wisselende waardering bestaat voor de genoemde producten. Door sommige deelraden zijn de quick-scans nuttig genoemd. Enkele deelraden zien echter een (gedeeltelijke) verdubbeling met het werk van accountants en van de rekeningencommissies.

De rekenkamer heeft mede hierom besloten niet meer elk jaar een quick-scan van de jaarstukken uit te voeren. In 2010 wordt een dergelijke quick-scan niet uitgevoerd.

2.3.3 Vervolgonderzoeken

In een vervolgonderzoek gaat de rekenkamer na wat er is gebeurd met de aanbevelingen, die de rekenkamer heeft gedaan. Dit gebeurt in de regel anderhalf tot twee jaar na publicatie van het hoofdonderzoek. De rekenkamer voert echter niet voor alle onderzoeken vervolgonderzoeken uit. Dit is bijvoorbeeld het geval indien het dagelijks bestuur zelf uitvoerig rapporteert over de voortgang van de aanbevelingen.

In 2010 voert de rekenkamer 3 vervolgonderzoeken uit:

- Schuldhulpverlening in Bos en Lommer;
- Jeugdbeleid in 8 stadsdelen;
- Multifunctioneel Centrum Binnenhof in Zuideramstel.

3 Onderzoeken

In dit hoofdstuk worden de geselecteerde onderzoeken toegelicht. In de toelichting wordt een korte schets gegeven van de context, het doel van het onderzoek, de voorlopige onderzoeksvragen en de uitvoeringsperiode.

3.1 Onderzoek 1: Buurtgericht werken

Korte schets context

Oorspronkelijk was buurtgericht werken voornamelijk gericht op het vergroten van de fysieke leefbaarheid van de wijk (schoon, heel, veilig). Tegenwoordig is ook het vergroten van de sociale cohesie in de buurt één van de doelstellingen. Daarnaast wil het bestuur door buurtgericht werken de communicatie met de burger verbeteren.

Bij buurtgericht werken krijgen de bewoners meer invloed op de activiteiten die in de buurt worden uitgevoerd. Zo worden bewoners gevraagd initiatieven te ontwikkelen voor verbeteringen in de openbare ruimte. De bewoners voeren de initiatieven ook zoveel mogelijk zelf uit; het stadsdeel helpt daarbij. Ook kunnen bewoners worden gevraagd om mee te denken over plannen en prioriteiten die worden opgezet in hun wijk. Deze plannen gaan verder dan alleen de openbare ruimte. Ze kunnen ook betrekking hebben op het bestrijden van armoede, het tegengaan van overlast of het vergroten van de veiligheid in de buurt.

Om buurtgericht werken in te bedden in de stadsdeelorganisatie is veelal een cultuurverandering van de ambtelijke organisatie en het bestuur noodzakelijk. Voorheen bepaalde namelijk het stadsdeel welke activiteiten werden uitgevoerd, maar nu zijn de initiatieven van de bewoners leidend. Dit leidt er ook toe dat binnen de organisatie nog meer moet worden samengewerkt tussen de afzonderlijke beleidsafdelingen. Bewoners denken niet vanuit de verschillende beleidsterreinen, maar signaleren een probleem dat zij graag opgelost zien. Om het vertrouwen van de bewoners te winnen bij deze aanpak is een goede manier van communiceren met de bewoners essentieel. Voor het bestuur geldt dat zij als vertegenwoordigers van de bewoners op een andere manier met de bewoners moeten omgaan. Zij bepalen niet meer vóór de bewoners welke oplossingen het beste zijn, maar dat doen de bewoners zelf.

Buurtgericht werken wordt uitgevoerd op het niveau van de wijk of buurt, de stadsdelen zijn daarom bij uitstek de meest geschikte bestuurslaag om buurtgericht werken vorm te geven. De stadsdelen weten goed wat er bij de burger leeft en welke specifieke problemen per buurt moeten worden aangepakt. Niet alleen stadsdelen zijn een belangrijke partij bij het buurtgericht werken, ook de woningcorporaties, politie, maatschappelijke dienstverlening en uiteraard de bewoners spelen een rol. Om de samenwerking tussen de verschillende partijen goed te laten verlopen moeten hierover afspraken worden gemaakt. In Slotervaart is hiervoor bijvoorbeeld het Sloterpact opgesteld. Daarin zijn de verschillende taken en rollen van de partijen vastgelegd.

De stadsdeelraad kan voor buurtgericht werken budgetten beschikbaar stellen die aan de hand van door de bewoners gestelde prioriteiten besteed kunnen worden per buurt. Dit gebeurt bijvoorbeeld in Bos en Lommer, daar is voor 2010 € 3 miljoen beschikbaar. Een andere manier om budgetten beschikbaar te stellen voor bewoners is door subsidies te verlenen voor bewonersinitiatieven. In Slotervaart is hiervoor in 2010 bijvoorbeeld € 335.000 beschikbaar. In Slotervaart ondersteunt Eigenwijks de bewoners bij het indienen van een subsidieaanvraag en het uitvoerbaar maken van het initiatief.

De stadsdelen worden door de samenvoeging van 14 naar 7 stadsdelen groter. Voor de uitvoering van buurtgericht werken is de grootte van de wijk of buurt waarin het buurtgericht werken wordt uitgevoerd van belang. De vraag is dan ook welke gevolgen de samenvoeging van de stadsdelen heeft voor de schaalgrootte bij het buurtgericht werken en wat dit betekent voor de nieuwe stadsdelen.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om de 9 stadsdelen te vergelijken in de doeltreffendheid en de doelmatigheid bij de uitvoering van buurtgericht werken. De bedoeling is dat mede in het licht van de nieuwe stadsdelen leereffecten optreden, waardoor de aanpak kan worden verbeterd.

Voorlopige onderzoeksvragen

- Wat zijn de doelen van de stadsdelen bij buurtgericht werken? Worden deze doelen gerealiseerd?
- Hoe is de uitvoering van buurtgericht werken in de stadsdelen georganiseerd?
- Hoe groot zijn de wijken waar buurtgericht werken wordt uitgevoerd?
- Is er in de stadsdelen sprake van zogenaamde buurtbudgetten? Hoe is de besteding van deze middelen?
- Hoe verloopt de samenwerking tussen de verschillende partijen betrokken bij buurtgericht werken?
- Hoe verloopt de samenwerking van de verschillende beleidsterreinen binnen het stadsdeel?
- Wat vinden de bewoners van de aanpak van buurtgericht werken?

Uitvoeringsperiode

Het onderzoek naar buurtgericht werken is een groot onderzoek, omdat hier oorspronkelijk 9 stadsdelen bij betrokken zijn. Dit betekent dat dit onderzoek in het voorjaar 2010 wordt gestart en dat publicatie van het onderzoek aan het einde van 2010 is voorzien.

3.2 Onderzoek 2: Verzelfstandiging openbaar onderwijs

Korte schets context

Met ingang van 1 augustus 2007 is de stichting Amsterdam West Binnen de Ring (AWBR) voor het openbaar onderwijs een feit. De 4 rechtsvoorgangers, de stadsdelen Bos en Lommer, De Baarsjes, Oud-West en Westerpark, hebben op die datum het bestuur van de 17 scholen voor openbaar onderwijs aan het stichtingsbestuur overgedragen³.

Op teldatum 1 oktober 2007 kende de stichting AWBR een leerlingaantal van 4.288 en per 31 december 2007 bestond het personeelsbestand uit 485,71 fte.⁴

De stichting AWBR is één van de 5 stichtingen voor openbaar onderwijs in Amsterdam. Deze 5 stichtingen en de bestuurscommissie openbaar primair onderwijs Noord werken samen in de 'Federatie openbaar onderwijs Amsterdam'. Dat wil zeggen dat de stichtingen autonoom zijn, maar op enkele beleidsterreinen proberen gezamenlijke afspraken te maken (bijvoorbeeld één gezamenlijk basis taak- en functiebouwwerk om de mobiliteit van het personeel in het Amsterdamse openbare onderwijs te bevorderen).⁵

In het Breed Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs Amsterdam zijn alle primair onderwijs scholen (zowel openbaar als bijzonder onderwijs) vertegenwoordigd.

Op 19 juni 2007 heeft de stadsdeelraad Amsterdam Oud-West de door de PvdA-fractie ingediende motie *Verzelfstandiging en schaalvergroting van het bestuur van het openbaar onderwijs West binnen de Ring*⁶ met algemene stemmen aangenomen. De fractie geeft in de motie aan vertrouwen te hebben in de nieuwe organisatiestructuur, maar toch ongewenste of onvoorziene effecten van de verzelfstandiging en gelijktijdige schaalvergroting tijdig te willen signaleren. De stadsdeelraad heeft met het aannemen van de motie besloten:

- Bij de Rekenkamer Amsterdam in 2009 een verzoek in te dienen om onderzoek te doen naar het functioneren van de verzelfstandiging en schaalvergroting van het bestuur van het openbaar onderwijs in Oud-West.
- Voor het onderzoek samenwerking te zoeken met de andere 3 stadsdelen van West-binnen-de-Ring, waarbij het onderzoek zich zal uitbreiden tot de meewerkende stadsdelen.
- In het onderzoek met name de volgende punten naar voren te laten komen:
  - 1 Het functioneren van het lokale onderwijsbeleid.
  - 2 De identiteit en onderwijskundige autonomie van de 5 scholen in Oud-West.
  - 3 De overheadkosten van bestuur en stafbureau.

³ Het betreft hier de volgende 17 scholen: Joop Westerweel, Corantijn, Rosa Boekdrukker, De Meidoorn (10^e Montessori), De Roos, Bos en Lommer, Narcis Querido, Multatuli, Tijn Uilenspiegel, Brede School De Kinkerbuurt, Het Winterkoninkje (2^e Montessori), Annie M.G. Schmidt, Leonardo da Vinci (nevenvestiging), De Waterkant, Westerpark, Brede School 't Roer / Zeeheldenbuurt, De Spaarndammer.

⁴ *Jaarverslag AWBR 2007*, juni 2008, pag. 11 en 16

⁵ Strategisch Beleidsplan Ondernemend in Onderwijs 2008-2012, AWBR

⁶ Stadsdeel Amsterdam Oud-West, Motie *Verzelfstandiging en schaalvergroting van het bestuur van het openbaar onderwijs*, nummer 07M014, 19 juni 2007, ingediend door de fractie van de PvdA.

4 De beleving van de bovenschoolse organisatie door het onderwijspersoneel.

5 De beleving van de organisatievorm door de gebruikers, de ouders.

Op 20 januari 2009 heeft de stadsdeelraad Amsterdam Oud-West een motie van dezelfde strekking aangenomen waarin aanvullend specifiek besloten is de Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam te verzoeken het onderzoek in 2009 te verrichten. Het verzoek tot onderzoek⁷ is op 27 januari 2009 per brief bij de rekenkamer binnengekomen.

Naar aanleiding van dit verzoek heeft de rekenkamer de andere 3 stadsdeelraden van de stadsdelen Amsterdam West-binnen-de-Ring (De Baarsjes, Bos en Lommer en Westerpark), die ook belanghebbende zijn bij het verzelfstandigde bestuur van het openbaar onderwijs, geconsulteerd. Zij hebben de rekenkamer op uiteenlopende wijzen⁸ gemeld het initiatief van stadsdeel Oud-West te steunen. Dit betekent dat het verzoek in dat geval ook de 12 primaire openbare scholen in deze 3 stadsdelen zal omvatten. In totaal gaat het dan om 17 primaire openbare scholen in de stadsdelen West-binnen-de-Ring.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om de verzelfstandiging van het bestuur van het openbaar onderwijs in de 4 stadsdelen te evalueren op doelmatigheid en doeltreffendheid. De bedoeling is dat leereffecten optreden voor de stadsdelen, waardoor zij waar nodig kunnen bijsturen. De rekenkamer brengt hiertoe ook de situatie voor en na de verzelfstandiging in kaart.

Onderzoeksvragen

1. Functioneert het extra lokaal onderwijsbeleid (het beleid bovenop het wettelijk verplichte onderwijsbeleid) zoals beoogd?
2. Zijn de mate van identiteit en onderwijskundige autonomie van de scholen zoals beoogd?
3. Functioneren de stichting AWBR en de 4 stadsdelen binnen de vastgestelde (financiële) kaders?
4. Hoe is de beleving van de bovenschoolse organisatie door het onderwijspersoneel?
5. Hoe is de beleving van de organisatievorm door de gebruikers (de ouders)?

Uitvoeringsperiode

De rekenkamer voert dit onderzoek uit in de tweede helft van 2009. Het onderzoek wordt naar verwachting in januari 2010 gepubliceerd.

3.3 Onderzoek 3: Aanpak risicojongeren (onder voorbehoud)

Korte schets context

Risicojongeren zijn jongeren die als gevolg van verschillende problemen een groter risico lopen om voortijdig de school te verlaten of om delicten te gaan plegen. De gebieden waarop jongeren problemen kunnen hebben zijn: school, werk, gezin, vrije

⁷ Brief *Verzoek om onderzoek naar verzelfstandiging en schoolvergroting bestuur openbaar onderwijs* van stadsdeel Oud-West aan Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam, d.d. 27 januari 2009.

⁸ Bijvoorbeeld via het Presidium van de stadsdeelraad of via de griffie.

tijdsbesteding en gedragsproblemen. Meestal is bij risicojongeren sprake van een meervoudige problematiek.

De problemen van deze jongeren kunnen op verschillende manieren tot uiting komen. Eén daarvan is dat zij rondhangen op straat. Risicojongeren worden dan ook vaak in verband gebracht met overlastgevende jeugd. Onderstaande piramide laat de groepen jongeren zien die onderscheiden worden bij jongerenoverlast.

Figuur 3.1 – Doelgroepen bestrijding jeugdcriminaliteit⁹

De piramidefiguur laat zien dat er sprake is van een zogenaamde opwaartse druk. Dat wil zeggen dat risicojongeren een grote kans hebben om in de groep first offenders terecht te komen. Bij het signaleren van risicojongeren en het voorkomen dat deze groep inderdaad crimineel gedrag gaat vertonen zijn meerdere instanties betrokken. Dat zijn bijvoorbeeld de school, het ouderkindcentrum (OKC), de politie, het jongerenwerk, de huisarts en de straatcoaches. Bij de stadsdelen zijn zogenaamde jeugdnetwerken 12+ opgericht, veelal onder leiding van een netwerkcoördinator 12+ van het stadsdeel. In deze netwerken bespreken de instanties jongeren die dreigen af te glijden. Hierbij is het doel om de instanties samen te laten werken om een passende oplossing voor de jongere te vinden. Voor deze jeugdnetwerken 12+ bestaat een registratiesysteem. Dit registratiesysteem moet ook bijdragen aan een gecoördineerde aanpak van de hulpverlening.¹⁰

Naast de oprichting van een netwerk 12+ zijn er vanuit de centrale stad en de stadsdelen nog andere initiatieven ontwikkeld om de groep risicojongeren te verkleinen. In 2004 is

⁹ Gemeente Amsterdam, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, Aanpak Jeugdcriminaliteit in Amsterdam, juni 2005.

¹⁰ Het registratiesysteem jeugdnetwerken 12+ maakt onderdeel uit van Matchpoint. Matchpoint is een overkoepelend registratiesysteem waarmee verschillende registratiesystemen gekoppeld worden. Zo maakt hier bijvoorbeeld ook de landelijke verwijzindex, zoals ontwikkeld door het rijk er onderdeel van uit.

de centrale stad bijvoorbeeld gestart met de zogenaamde bijzondere trajecten risicjongeren. De bedoeling van deze trajecten is dat de jongeren competenties aangeleerd krijgen, waardoor zij weer naar school of aan het werk gaan. In 2008 is op initiatief van de centrale stad de zogenaamde van 'acht tot acht aanpak' begonnen. Dit is een pilot die wordt uitgevoerd in stadsdeel Slotervaart. Hierbij begeleiden van 'acht tot acht coaches' 150 jongeren intensief, waardoor zij minder aanleiding hebben om op straat rond te hangen en mogelijk overlast te veroorzaken. Daarbij wordt gewerkt aan het verbeteren van het toekomstperspectief van de jongere. In de stadsdelen de Baarsjes, Centrum, Noord, Osdorp, Oud-West, Slotervaart en Zeeburg zijn straatcoaches ingezet. Straatcoaches spreken (hang)jongeren, waarvan overlast wordt ondervonden, op straat aan op hun gedrag. De straatcoaches proberen de jongeren te bewegen om hun vrije tijd op een andere manier te besteden, bijvoorbeeld door het volgen van een opleiding of het zoeken naar werk. De straatcoaches worden voor een deel door de centrale stad gefinancierd en voor een deel door de stadsdelen zelf. De stadsdelen voeren de regie op de uitvoering van de werkzaamheden van de straatcoaches.

De rekenkamer is van plan dit onderzoek uit te voeren in de stadsdelen: Geuzenveld-Slotermeer, Oost-Watergraafsmeer, Slotervaart en Zeeburg. Dat wil zeggen dat de rekenkamer dit onderzoek in de nieuwe stadsdelen Nieuw West en Oost uitvoert. De rekenkamer kiest voor deze stadsdelen omdat uit de jeugdmonitor Amsterdam blijkt dat de problematiek van crimineel gedrag onder jongeren in de stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart en Zeeburg groter is dan in de andere stadsdelen. Het aandeel harde kern jeugd is in Oost-Watergraafsmeer groot en ook de aantallen voor first offenders en minderjarige licht criminelen liggen in dit stadsdeel op het Amsterdams gemiddelde.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om de doeltreffendheid en de doelmatigheid van de aanpak van risicjongeren in 4 stadsdelen te beoordelen. In dit onderzoek stelt de rekenkamer de jongere centraal. De rekenkamer bekijkt vanuit de jongere welke instanties betrokken zijn of een rol kunnen spelen bij de verbetering van zijn situatie. De rekenkamer beoordeelt de manier waarop de instanties samenwerken en de rol van het stadsdeel daarbij.

Voorlopige onderzoeksvragen

- Hoe groot is de groep risicojongeren in de stadsdelen?
- Welke aanvullende maatregelen, naast de initiatieven vanuit de centrale stad, nemen de stadsdelen bij de aanpak van risicojongeren?
- Met welke instanties krijgt een risicojongere te maken?
- Werken deze instanties op een effectieve manier met elkaar samen?
- Wat is de rol van het stadsdeel bij deze samenwerking?

Uitvoeringsperiode

De rekenkamer voert dit onderzoek alleen uit wanneer de stadsdelen Osdorp en Oud-Zuid zich in 2011 aansluiten bij de rekenkamer. De rekenkamer voert dit onderzoek dan in de tweede helft van 2010 uit. Dit onderzoek wordt naar verwachting gepubliceerd in de eerste helft van 2011.

R a

Bijlage 1 – Onderzoeksproces

1. Algemeen

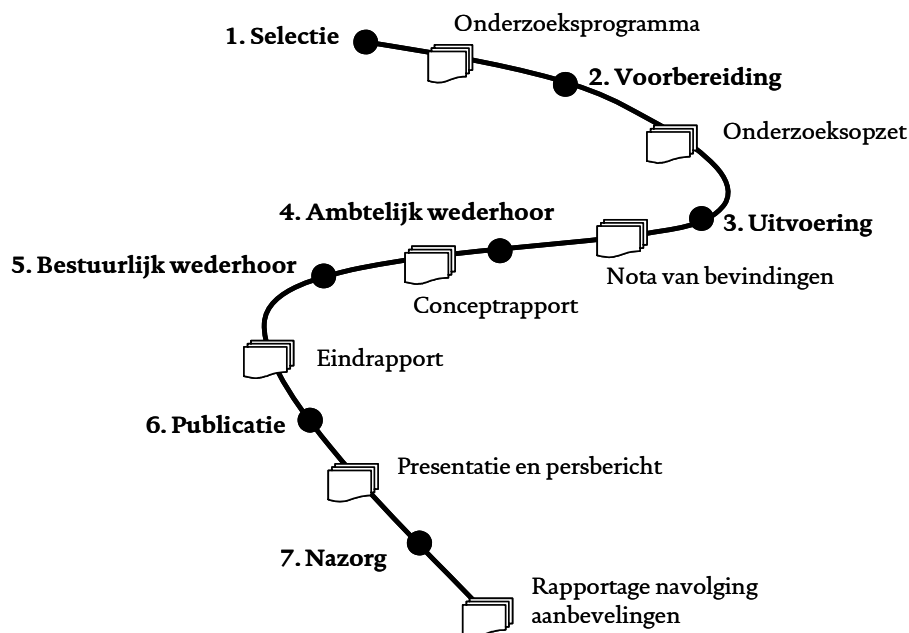
De belangrijkste producten van de rekenkamer zijn de onderzoeksrapporten, waarin de uitkomsten van het onderzoek zijn neergelegd. Deze rapporten komen tot stand door een onderzoekproces dat bestaat uit zeven stappen die elk tot een (tussen)product leiden, te weten (zie onderstaande tabel).

Tabel B.1 - Onderzoeksproces

Stap	Onderzoeksproces	Product
1.	Selectie van onderwerpen	Onderzoeksprogramma
2.	Vorbereiding van het onderzoek	Onderzoeksopzet
3.	Uitvoering van het onderzoek	Nota van bevindingen
4.	Ambtelijk wederhoor	Conceptrapport
5.	Bestuurlijk wederhoor	Eindrapport
6.	Publicatie	Presentatie en persbericht
7.	Nazorg	Rapportage over navolging aanbevelingen

Onderstaand zijn de zeven onderzoeksstappen schematisch weergegeven.

Figuur B.1 - Onderzoeksproces

Navolgend wordt een korte toelichting gegeven op de zeven onderzoeksstappen.

Stap 1. Selectie

Er is een groot aantal onderwerpen dat in aanmerking komt voor onderzoek door de rekenkamer. Eerst wordt een groslijst met mogelijke onderwerpen opgesteld. Het gaat dan om onderwerpen:

- Die betrekking hebben op door de gemeente vastgesteld beleid;
- Waar een directe en herkenbare politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid aan te koppelen is.

Onderwerpen komen dus alleen op de groslijst als ze in de politiek bestuurlijke invloedssfeer van de gemeente liggen. Vervolgens wordt uit de groslijst een keuze gemaakt. Bij deze selectie hanteren we de volgende criteria¹¹:

- Risicodragendheid met betrekking tot doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid;
- Substantieel politiek, financieel en/of maatschappelijk belang;
- Urgentie;
- Toegevoegde waarde rekenkamer.

De selectie van onderwerpen mondt uit in een onderzoeksprogramma.

Stap 2. Voorbereiding

Een onderzoek van de rekenkamer start met het nader specificeren en afbakenen van het onderwerp. Deze stap resulteert in een onderzoeksopzet, waarin onder meer aandacht wordt geschonken aan:

- Doelstelling, probleemstelling en onderzoeksvragen;
- Normen waaraan wordt getoetst om tot een oordeel te komen;
- Onderzoeksaanpak en planning.

De onderzoeksopzet wordt ter kennisname toegestuurd aan de stadsdeelraad, het Dagelijks Bestuur, de directeuren van de in het onderzoek betrokken afdelingen van de stadsdelen en eventuele externe organisaties¹² waar het onderzoek zich op richt. Mede aan de hand van de onderzoeksopzet worden met de betrokken gemeenteonderdelen afspraken gemaakt over bijvoorbeeld het aanleveren van de gegevens, de te interviewen personen en de planning van het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Stap 3. Uitvoering

Bij uitvoering van het onderzoek verzamelen de onderzoekers gegevens via bijvoorbeeld dossier- en documentenonderzoek, interviews en enquêtes. Indien de rekenkamer van mening is over voldoende informatie te beschikken om de onderzoeksvragen onderbouwd te kunnen beantwoorden, stelt zij een nota van bevindingen op. De nota van bevindingen bevat de feitelijke onderzoeksbevindingen en conclusies die daar uit voortvloeien.

¹¹ Zie tabel 2.1 voor een nadere toelichting van de criteria.

¹² Aan externe organisaties wordt op vrijwillige basis gevraagd aan het onderzoek mee te werken.

Stap 4. Ambtelijk wederhoor

De rekenkamer zendt de nota van bevindingen aan de verantwoordelijke ambtenaren met het verzoek om commentaar op feitelijke onjuistheden. Hiervoor hanteert de rekenkamer een reactietermijn van twee weken. Na afloop hiervan verwerkt de rekenkamer het eventuele ambtelijke commentaar op de bevindingen en stelt op basis hiervan het conceptrapport op. Dit bevat naast de bevindingen ook de algemene conclusies en aanbevelingen.

Stap 5. Bestuurlijk wederhoor

Het conceptrapport wordt voorgelegd aan de betrokken bestuurders met het verzoek te reageren. Ook hier hanteert de rekenkamer een reactietermijn van twee weken. De bestuurlijke reactie en een eventueel nawoord daarop van de rekenkamer worden integraal in het eindrapport opgenomen.

Stap 6. Publicatie

De rekenkamer maakt het eindrapport inclusief bestuurlijke reactie en nawoord openbaar. De rekenkamer presenteert het rapport presenteren aan de Klankbordgroep rekenkamer stadsdelen Amsterdam en aan de stadsdeelraden. In voorkomende gevallen zal een persconferentie worden gehouden en andere vormen van presentatie worden toegepast. De belangrijkste 'afnemer' van de rapporten van de rekenkamer is de stadsdeelraad, maar ook het Dagelijks Bestuur, de inwoners van de stadsdelen en de media zijn belangrijke afnemers.

Stap 7. Nazorg

De rekenkamer beoordeelt na publicatie de geleverde kwaliteit van het onderzoek als onderdeel van de interne kwaliteitsbewaking. Ook in extern opzicht is er sprake van nazorg doordat de rekenkamer na verloop van tijd inventariseert welk gevolg er aan het onderzoek is gegeven. Het gaat daarbij om beantwoording van de volgende vragen:

- Waartoe heeft de behandeling van het rapport in de stadsdeelraad geleid?
- Welke toezeggingen heeft het DB gedaan?
- Welke maatregelen hebben de gemeentelijke diensten genomen en welke effecten heeft dit gehad?

De rekenkamer neemt de resultaten van de nazorg op in haar jaarverslag of in een afzonderlijke rapportage.

2. Focus in het onderzoek

Gelet op de taken, neergelegd in de verordeningen van de stadsdelen, zal de rekenkamer bij haar onderzoek aandacht schenken aan doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. Hierbij komen drie algemene vragen aan de orde:

- Heeft men bereikt wat men wilde bereiken?
- Heeft men gedaan wat men moest doen en heeft men dat gedaan volgens de regels die daarvoor gelden?
- Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Ongeacht of het nu om onderzoek naar doeltreffendheid, doelmatigheid of rechtmatigheid gaat, is er in het onderzoek van de rekenkamer telkens een aantal 'vaste'

onderdelen waarover de rekenkamer zich uitspreekt. Deze onderdelen hangen samen met het verloop van het beleidsproces:

- Beleidsformulering:
  - a. Zijn de doelen specifiek, meetbaar en realistisch geformuleerd?
  - b. Zijn de doelen onderling consistent en consistent met ander beleid?
  - c. Op welke wijze geeft de gemeenteraad invulling aan zijn kaderstellende rol?
- Uitvoering:
  - a. Sluiten de beoogde acties en het ingezette instrumentarium aan op de doelen van het beleid?
  - b. Zijn de kwaliteit van de organisatie en de ingezette middelen (in geld en personeel) voldoende om de doelen te bereiken?
  - c. Worden de beoogde acties gerealiseerd?
  - d. Zijn regels en procedures beschikbaar, en zijn deze helder en toepasbaar?
  - e. Worden de regels en procedures nageleefd?
  - f. Is de kwaliteit van de planning & control en het financiële beheer voldoende?
  - g. Is de aansturing van de uitvoering adequaat?
  - h. Wordt de tijdige start en de voortgang van de uitvoering actief bewaakt?
  - i. Voldoet de samenwerking binnen en buiten de gemeente?
- Doelbereiking:
  - a. Zijn de beoogde beleidsprestaties gerealiseerd?
  - b. Zijn de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?
  - c. Treden er neveneffecten op?
  - d. Wat is de relatie tussen de beleidsprestaties en de maatschappelijke effecten (de effectiviteit)?
- Informatievoorziening.
  - a. Is de informatie over de uitvoering, de resultaten en de inzet van financiële middelen juist en volledig? Wordt deze informatie tijdig geleverd?
  - b. Wat is de kwaliteit en beschikbaarheid van evaluatieresultaten, en in welke mate worden deze benut?
  - c. Is de informatievoorziening aan de gemeenteraad toegesneden op de informatiebehoefte, en op welke wijze geeft de gemeenteraad invulling aan zijn controlerende rol?

In elke onderzoeksopzet spitst de rekenkamer deze vragen toe op het betreffende onderwerp. Daarbij wordt tevens aangegeven op basis van welke normen de rekenkamer tot oordelen komt en welke bronnen ze daarbij gebruikt.

De onderzoeken van de rekenkamer zijn weliswaar openbaar, maar de rekenkamer betracht de grootst mogelijke zorgvuldigheid met de privacy van de gegevens van de betrokken functionarissen. Bij deze benadering past een beleid waarbij gecontroleerden niet bij naam in de rapporten van rekenkamer zullen worden vermeld. Indien bevindingen op persoonsniveau moeten worden weergegeven, kiest de rekenkamer voor het benoemen van de functiebenaming.

Bijlage 2 – Groslijst

Deze groslijst bestaat uit 3 tabellen:

1. een overzichtstabel met de onderwerpen en de stadsdelen die daar mogelijk bij betrokken kunnen zijn;
2. A-lijst van onderwerpen die volgens de Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam een reële kans maken om in het onderzoeksprogramma 2010 te komen;
3. B-lijst van andere mogelijke onderwerpen die volgens de rekenkamer minder prioriteit hebben.

1. Overzichtstabel

Onderstaande tabel geeft aan voor welke stadsdelen een onderzoeksonderwerp interessant kan zijn.

Tabel 1- Overzicht van groslijstonderwerpen en stadsdelen die erbij betrokken kunnen zijn

Groslijstonderwerpen	Bos en Lommer	De Baarsjes	Oud-West	Westerpark	Geuzenveld-Slotermeer	Slotervaart	Oost-Watergraafsmeede	Zeeburg	Zuid Amstel
	West binnen de Ring				Nieuw West		Oost		Zuid
A-lijst									
1. Buurtgericht werken	x	x	R	x	R	R	x	R	x
2. Milieubeleid	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3. Ontwikkeling OuderKindCentra	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4. Parkeerbeleid	R	R	x	R	x	R	x	x	R
5. Publieke dienstverlening	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6. Vergunningverlening	R	R	R	R	x	x	R	R	x
7. Vorderingen, leningen en garanties	x	R	x	x	x	x	x	x	x
B-Lijst									
8. Aanpak risicojongeren	x	x	x	x	R	R	x	R	x
9. (Achterstallig) Onderhoud wegen en pleinen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10. Actualisatie bestemmingsplannen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11. Beheer sporthallen en sportvelden	x	x	x	x	x	R	x	R	x
12. Besteding ISV-middelen	x				x	x			
13. Beheer bibliotheken	x	x	x	x	x	x	x	x	x
14. Beheer speeltuinen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15. Externe inhuur en (bijzondere) bezoldiging personeel	x	x	x	x	x	x	x	x	x
16. Exploitatie maatschappelijk vastgoed	x	x	x	x	R	R	x	x	X
17. Handhaving Bouw- en Woningtoezicht	x	x	x	x	x	x	x	x	x
18. Herhuisvesting bewoners bij sloop/nieuwbouw projecten	R	x	x	x	R	R	x	x	X

Groslijstonderwerpen	Bos en Lommer	De Baarsjes	Oud-West	Westerpark	Geuzenveld-Slotermeer	Slotervaart	Oost-Watergraafsmeede	Zeeburg	Zuider Amstel
	West binnen de Ring				Nieuw West		Oost		Zuid
19. Horecabeleid	x	x		x			x		x
20. Huiselijk geweld	x	x	x	x	x	x	x	x	x
21. Inkoop, Aanbestedingen en staatssteun	x	x	R	x	R	R	x	x	x
22. Invoering Omgevingsvergunning (WABO)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
23. Kunst- en cultuurbeleid	x	x	x	x	x	x	x	x	x
24. Leerplicht/Schoolverzuim	x	x	x	x	x	x	x	x	x
25. Loketten Zorg en Samenleven	x	x	x	x	x	x	x	x	x
26. Maatregelen verkeersveiligheid (blackspots)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
27. Marktbeheer	R		R		R		R		
28. Meldpunten Zorg en Overlast	x	x	x	x	x	x	x	x	x
29. Nieuwe stadsdeelkantoren	x	x	x	R	x	x	x	R	R
30. Onderwijshuisvesting	x	x	x	x	x	x	x	x	x
31. Ontwikkelingen voorschool	x	x	x	x	R	x	x	x	x
32. Ouderenvoorzieningen	x	x	x	x	x	x	x	x	X
33. Risico's grondexploitatie	R	x	R	x	R	R	x	x	x
34. Segregatie op basisscholen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
35. Stedelijke vernieuwingsproject	R	x	x	x	R	R	R	x	x
36. Sportbuurtwerk	x	x	x	x	x	x	x	x	x
37. Subsidiering vrijwilligersorganisaties	x	R	x	R	x	x	x	x	X
38. Subsidies en realisatie kleinschalige bedrijfsruimten		R		R			R		
39. Uitvoering WIJ Amsterdammers	x	x	x	x	x	R	x	R	x
40. Vastgoedbeheer	x	x	R	R	x	x	R	x	R
41. Veiligheid en vitaliteit binnenstedelijke bedrijventerreinen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
42. Welzijnsaccomodatiebeleid	x	x	x	x	x	x	x	x	x

x = relevant voor dit stadsdeel
R = in het bijzonder relevant voor dit stadsdeel

2. De A-lijst

Tabel 2 geeft de groslijst van mogelijke onderwerpen voor een onderzoek. De A-lijst bevat 7 onderwerpen (in alfabetische volgorde) die volgens de rekenkamer Stadsdelen Amsterdam qua prioriteit grote kans maken om in het onderzoeksprogramma 2010 te komen. Het gaat om onderwerpen die zich lenen voor de benchmark (milieubeleid, ontwikkeling OuderKindCentra, publieke dienstverlening, vergunningverlening en vorderingen leningen en garanties en twee onderwerpen die zich lenen voor stadsdeelspecifiek onderzoek in een of enkele stadsdelen (buurtgericht werken en parkeerbeleid).

Tabel 2 - A-lijst met mogelijke onderwerpen onderzoeken

Onderwerp	Toelichting
1. Buurtgericht werken/buurtbeheer	<p>Het doel van buurtgericht werken is vaak het creëren van een leefbare omgeving en het vergroten van samenhang in de buurt. Dit betreft meerdere beleidsterreinen. Inspraak en medewerking van buurtbewoners is voor het slagen ervan noodzakelijk. De stadsdelen geven het buurtgericht werken op hun eigen manier vorm. Onderdelen die hiermee te maken hebben zijn het instellen van buurtregisseurs, buurtbeheer, schoonmaakacties met de buurt, subsidies voor bewonerinitiatieven, inspraakavonden georganiseerd in de buurt en eenduidige communicatie naar bewoners.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel geld wordt er ingezet voor buurtgericht werken? • Welke aanpak is er gekozen? • Hoe worden burgers geïnformeerd en bij het beleid betrokken? • Hoe effectief is het buurtgericht werken?
2. Milieubeleid	<p>De stadsdelen ontwikkelen verschillende initiatieven als het gaat om milieubeleid. Te denken valt bijvoorbeeld aan maatregelen voor duurzaam bouwen, om duurzaam in te kopen, om de luchtkwaliteit te verbeteren, om de CO2 uitstoot te verminderen.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is het milieubeleid van de stadsdelen doeltreffend? • Wordt het milieubeleid doelmatig uitgevoerd?
3. Ontwikkeling OuderKindCentra	<p>Alle stadsdelen ontwikkelen Ouder Kind Centra. Verschillende partijen komen hier samen. Bewoners van Amsterdam kunnen in een OKC terecht voor een basispakket aan diensten voor kind en gezin. Dit basispakket is gelijk voor alle stadsdelen. De stadsdelen hebben de mogelijkheid een pluspakket aan te bieden.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke stadsdelen bieden een pluspakket aan? • Welke verschillen ontstaan er hierdoor tussen de OKC's in de stadsdelen in Amsterdam? • Worden door het dienstenaanbod van de OKC's de doelen bereikt? • Is de werkwijze van de OKC's doelmatig?
4. Parkeerbeleid	<p>De parkeerdruk in Amsterdam wordt steeds hoger. Veel stadsdelen verhogen de tarieven en zoeken naar mogelijkheden om bijvoorbeeld ondergronds parkeerplaatsen te realiseren.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In welke mate draagt het parkeerbeleid bij aan een verlaging van de parkeerdruk en/of de verkeersdruk? Of: • Waarvoor worden de parkeergelden gebruikt?
5. Publieke dienstverlening	<p>De BurgerServiceCode omschrijft de tien kwaliteitsnormen voor de nieuwe (digitale) relatie tussen burger en overheid. Zo weet de burger wat hij van de overheid mag verwachten, en de overheid wat haar te doen staat. Amsterdam heeft dit vertaald naar een Servicecode Amsterdam. De stadsdelen stellen op basis daarvan hun eigen code vast. Een ander punt bij dit onderwerp is het landelijke streven om in 2008 65% van de dienstverlening aan de burger digitaal aan te bieden. En vanaf 1 juli 2008 moeten ook de bestemmingsplannen digitaal worden aangeboden.</p> <p>Vragen:</p>

Onderwerp	Toelichting
	<ul style="list-style-type: none"> Hoe is de kwaliteit van de (digitale) dienstverlening aan de burger bij de stadsdelen? Wat zijn de doorlooptijden verbonden aan de dienstverlening? Welke kosten zijn verbonden aan de (digitale) dienstverlening en is er sprake van een doelmatige werkwijze?
6. Vergunningverlening	<p>De stadsdelen verlenen vergunningen voor verschillende doeleinden aan burgers en ondernemers. Vanuit het Stedelijk Programma Regelgeven en Handhaven wordt geprobeerd om de vergunningverlening zo simpel mogelijk te houden. Vergunningen zijn nodig voor bijvoorbeeld het plaatsen van een dakkapel, het splitsen van een woning en het exploiteren van een horecagelegenheid. Dienstverlening naar de burger is hierbij van groot belang.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is de vergunningverlening doelmatig? Zijn er verschillen tussen de stadsdelen bij de verlening van splitsingsvergunningen?
7. Vorderingen, leningen en garanties	<p>Stadsdelen hebben in verschillende mate vorderingen uitstaan, hebben leningen verleend of zich garant gesteld voor bepaalde bedragen. Dit kan consequenties hebben voor de financiële risico's die stadsdelen lopen.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Welke bedragen aan vorderingen, leningen en garantiestellingen zijn er bij stadsdelen? Welke risico's lopen stadsdelen hiermee? Zijn er voldoende maatregelen genomen om de risico's te beheersen?

3. De B-lijst

De rekenkamer heeft een B-lijst opgenomen met 35 onderwerpen die volgens haar minder prioriteit hebben om in 2010 onderzocht te worden. Om een compleet beeld te hebben van de mogelijke onderwerpen, geven we de lijst hieronder weer. De onderwerpen staan op alfabetische volgorde.

Tabel 3 - B-lijst met onderzoeksonderwerpen die minder prioriteit hebben

Onderwerp	Toelichting
8. Aanpak risicojongeren	<p>Risicojongeren zijn jongeren die als gevolg van verschillende problemen een groter risico lopen om crimineel te worden. De gemeente wil voorkomen dat jongeren op het verkeerde spoor belanden door ze te ondersteunen bij het vinden van werk en het afronden van een opleiding. Verschillende partijen zijn hierbij betrokken zoals het onderwijs, welzijnsinstellingen, sportverenigingen en uiteraard de politie bij de bestrijding van jeugdcriminaliteit.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is het beleid om risicojongeren aan te pakken doeltreffend? Is de uitvoering doelmatig?
9. (Achterstallig) Onderhoud wegen en pleinen	<p>Het onderhoud van wegen en pleinen kost veel geld en capaciteit van de stadsdelen. Het is van belang geregeld onderhoudswerkzaamheden uit te voeren om te voorkomen dat achterstallig onderhoud ontstaat.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe hebben de stadsdelen het onderhoud van wegen en pleinen georganiseerd? In welke stadsdelen is sprake van achterstallig onderhoud? Wat zijn de kosten om het achterstallig onderhoud in te lopen? Welke maatregelen worden door de stadsdelen genomen om het achterstallig onderhoud in te lopen?
10. Actualisatie bestemmingsplannen	<p>Bestemmingsplannen mogen niet ouder zijn dan 10 jaar. Met de invoering van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening is daarnaast bepaald dat ieder bestemmingsplan voorzien moet zijn van een</p>

Onderwerp	Toelichting
	<p>exploitatieplan.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestaan in de stadsdelen bestemmingsplannen die ouder zijn dan 10 jaar? • Zijn de bestemmingsplannen digitaal beschikbaar? En zijn ze voorzien van een exploitatieplan?
11. Beheer sporthallen en sportvelden	<p>Het beheer en onderhoud van sporthallen en sportvelden kosten de stadsdelen over het algemeen veel geld.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is het beheer en onderhoud doeltreffend in die zin dat het bijdraagt aan het sportbeleid en conform de afspraken met het stadsdeel wordt uitgevoerd? • Wordt het beheer en onderhoud doelmatig uitgevoerd?
12. Besteding ISV-middelen	<p>De budgetten voor stedelijke vernieuwing worden door de centrale stad aan de stadsdelen beschikbaar gesteld. Aan de besteding van deze budgetten zijn regels verbonden. De rechtmatige besteding van ISV-gelden wordt jaarlijks door de ACAM beoordeeld. Tussen het starten en afronden van stedelijke vernieuwingsprojecten zitten vele jaren. Een onderzoek naar dit onderwerp bestrijkt dan ook minimaal vier jaar.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Worden de ISV-budgetten aan de juiste projecten besteed (vanuit beleidsoogpunt)? • Hoe ver zijn de projecten gefinancierd met ISV in de uitvoering? • Hoeveel geld is er nog beschikbaar bij de stadsdelen?
13. Beheer bibliotheken	<p>Onderdeel van het kunst- en cultuurbeleid van de stadsdelen zijn de bibliotheken. Bibliotheken hebben naast de mogelijkheid tot het lenen van boeken een ontmoetingsfunctie voor veel bewoners.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is het bibliotheek beleid doeltreffend? • Worden de beschikbare middelen voor de bibliotheken doelmatig besteed?
14. Beheer speeltuinen	<p>Het beheer en onderhoud van speeltuinen kan door de stadsdelen zelf gedaan worden, maar kan ook worden uitgevoerd door de bewoners. Belangrijk blijft dat de speeltuinen schoon, heel en veilig zijn zodat een optimaal gebruik van de speeltuinen mogelijk wordt.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe is het beheer en onderhoud van de speeltuinen georganiseerd? • Wordt het beheer en onderhoud van de speeltuinen doelmatig uitgevoerd?
15. Externe inhuur en (bijzondere) bezoldiging personeel	<p>Het college van B&W heeft besloten om in het kader van de economische crisis € 18 miljoen te bezuinigen op de inhuur van extern personeel.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is aandeel in het personeel van externen en hoeveel middelen zijn hiermee gemoeid? • Bestaan er met het personeel in dienst van het stadsdeel bijzondere afspraken over de bezoldiging?
16. Exploitatie maatschappelijk vastgoed	<p>In sommige stadsdelen komt per 1 januari 2010 één aanbieder voor het beheer van maatschappelijk vastgoed (buurthuizen, brede scholen) in het stadsdeel. De bedoeling hiervan is dat dit betere dienstverlening aan de burger oplevert en minder kosten voor het stadsdeel.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is het beheer van het maatschappelijk vastgoed doelmatiger bij één aanbieder? • Is de dienstverlening aan de burger verbeterd?
17. Handhaving bouw- en woningtoezicht	<p>Door het Stedelijk Programma Regelgeving en Handhaving worden veel initiatieven ontwikkeld om de handhaving in Amsterdam beter en uniformer te organiseren. Daarnaast staat door de gebeurtenissen aan het Bos en Lommerplein en de ontwikkelingen bij de</p>

Onderwerp	Toelichting
	<p>Noord/Zuid-lijn de handhaving door bouw- en woningtoezicht onder de aandacht.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe hebben de stadsdelen de handhaving door bouw- en woningtoezicht georganiseerd? • Worden de middelen voor de handhaving van bouw- en woningtoezicht doelmatig besteed? • Hoe houden de stadsdelen controle op uitbesteding van taken aan de Dienst Milieu en bouwtoezicht?
18. Herhuisvesting bewoners bij sloop/nieuwbouw projecten	<p>Een onzekere periode voor bewoners breekt aan wanneer plannen ontwikkeld worden voor de sloop of verbouw van hun woning. Belangrijk is dat de communicatie met bewoners goed gebeurt en dat de (tijdelijke) huisvesting van bewoners zorgvuldig geregeld is. Hiervoor wordt bij een vernieuwingsproject een sociaal plan opgesteld. Partijen die hierbij betrokken zijn: stadsdeel, corporaties, dienst wonen en de bewoners. Stedelijk liggen de afspraken voor woonruimteverdeling vast.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Worden de sociale plannen bij vernieuwingsprojecten opgesteld? • Worden de afspraken uit de sociale plannen nageleefd? • Zijn de bewoners tevreden?
19. Horecabeleid	<p>Horeca is van belang voor ondernemers en bewoners in Amsterdam. Het zorgt voor vermaak en gezelligheid in de stad. Aan de andere kant kan horeca aan de andere kant een bron van ergernis zijn vanwege de overlast die er door kan worden veroorzaakt. Een goed beleid en een goede handhaving is gewenst.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is er een eenduidig horecabeleid opgesteld? • Vindt de vergunningverlening doelmatig plaats? • Is de handhaving in lijn met het beleid? • Hoe ervaren burgers/ondernemers de handhaving van het horecabeleid?
20. Huiselijk geweld	<p>De aanpak van huiselijk geweld is in het bestuursakkoord Stad-Stadsdelen aangemerkt als een van de gezamenlijke ambities voor de centrale stad en de stadsdelen. De ambitie luidt als volgt: Het aantal meldingen van huiselijk geweld zal door de specifieke aandacht naar verwachting eerst aanmerkelijk stijgen, daarna -door de structurele aanpak - dalen met 10% ten opzichte van 2003. De taken van de stadsdelen richten zich op voorlichting, preventie, toeleiding naar hulp en op nazorg.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voeren de stadsdelen hun taken doeltreffend uit?
21. Inkoop en aanbestedingen	<p>De meeste stadsdelen hebben te maken met (Europese) aanbestedingen. De vraag is of de inkoop en aanbestedingen ook volgens de regels plaatsvinden. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe is de toetsing voor (Europese) aanbesteding ingebed in de interne organisatie? • Vinden aanbestedingen rechtmatig plaats? • Hoe is de inkoop georganiseerd en vindt deze volgens de regels plaats?
22. Invoering omgevingsvergunning (Wabo)	<p>Per 1 januari 2010 treedt de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) in werking. De Wabo brengt ca. 25 regelingen samen die de fysieke leefomgeving betreffen. Het gaat hierbij om bouw-, milieu-, natuur- en monumentenvergunningen, die opgaan in één vergunning, de zogenaamde Omgevingsvergunning. Zo hebben burgers en ondernemers nog maar te maken met één loket, één beschikking en één procedure. De aanvraag kan digitaal worden gedaan en behandeld. Voor de stadsdelen betekent dit veranderingen in organisatie, processen en ICT.</p> <p>Vragen:</p>

Onderwerp	Toelichting
	<ul style="list-style-type: none"> Zijn de stadsdelen gereed om de omgevingsvergunning te verlenen? Welke verbeteringen in de doelmatigheid zijn mogelijk?
23. Kunst- en cultuurbeleid	<p>Stadsdelen ontwikkelen veelal beleid voor kunst en cultuur. Beleidsaspecten die hierbij een rol spelen zijn zorg dragen van voldoende voorzieningen, organiseren van festivals en evenementen en cultuureducatie.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is het kunst- en cultuurbeleid in de stadsdelen doeltreffend? Wordt het kunst- en cultuurbeleid doelmatig uitgevoerd?
24. Leerplicht/Schoolverzuim	<p>Eén van de ambities uit het Bestuursakkoord stad-stadsdelen 2006-2010 is het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters. Hierbij is het handhaven de leerplicht en het terugdringen van schoolverzuim van belang. De SAS hebben afspraken vastgelegd in het Verbeteringsprogramma Leerplicht. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is het beleid doeltreffend? Worden de middelen doelmatig ingezet?
25. Loketten Zorg en Samenleven	<p>Alle stadsdelen hebben een loket Zorg en Samenleven. Inwoners van de stadsdelen kunnen daar terecht met vragen over wonen, welzijn en zorg. De ombudsman constateerde in 2007 dat het aanbod in organisatie en dienstverlening van de loketten grote verschillen laat zien. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemen de verschillen in het aanbod van de loketten af tussen de stadsdelen? Is de dienstverlening aan de burgers doelmatig?
26. Maatregelen verkeersveiligheid (black spots)	<p>De taakstelling van het verkeersveiligheidsbeleid, vastgelegd in het Meerjarenbeleidsplan verkeersveiligheid 2007-2010, is om het aantal (ernstige) verkeersslachtoffers blijvend te verminderen. Dit betekent dat voor 2010 gestreefd wordt naar maximaal 19 verkeersdoden en 280 ziekenhuisgewonden. Om deze taakstelling te halen wil de gemeente Amsterdam de verkeersveiligheidsactiviteiten richten op het werken aan Duurzaam Veilige verkeersinfrastructuur en aan permanente verkeerseducatie en -voorlichting. De aanpak van ongevallenconcentratiepunten (black spots), uitbreiding van het aantal 30 km/u-gebieden en het veiliger maken van de gebiedsontsluitingswegen (50 km/u-wegen) is ook in de stadsdelen een essentieel onderdeel van het verkeersveiligheidsbeleid. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Welke maatregelen nemen de stadsdelen om de verkeersveiligheid te verhogen Zijn de genomen maatregelen effectief?
27. Marktbeheer	<p>In een aantal stadsdelen zijn wekelijks of dagelijks markten. De standplaatsen op de markten worden verdeeld door de stadsdelen. De markten moeten ook worden schoongehouden. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe hoog zijn de markttarieven in de stadsdelen? Hoe worden de beschikbare staanplaatsen verdeeld op de markt? Wat is de rol en functie van de marktmeester? Hoe is het schoonhouden van de markt georganiseerd? Wordt er gehandhaafd op het verpachten van marktplaatsen?
28. Meldpunten Zorg en Overlast	<p>Sinds 2006 hebben alle stadsdelen een meldpunt Zorg en Overlast. Amsterdamse burgers en hulpverleners kunnen hier terecht wanneer zij overlast ervaren van medebewoners, of als zij zich zorgen maken om buurtbewoners. De Meldpunten Zorg en Overlast richt zich op burgers met meervoudige en/of complexe problemen, die ertoe leiden dat zij overlast veroorzaken of zich in een sociaal isolement bevinden. Verschillende partijen werken hierbij samen: stadsdeel, GGD, politie, GGZ-instellingen, maatschappelijk werk, verslavingszorg en thuiszorg. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zijn de meldpunten zorg en overlast effectief? Hoe verloopt de samenwerking tussen de betrokken partijen?
29. (Nieuwe) Stadsdeelkantoren	<p>Door de aankomende fusie tussen de stadsdelen zal het aantal stadsdeelkantoren in de toekomst waarschijnlijk minder worden.</p>

Onderwerp	Toelichting
	<p>Verschillende stadsdelen hebben recent nieuwe stadsdeelkantoren gebouwd en in gebruik genomen. Volgens een in april 2007 aangenomen motie dienen de centrale stad en de stadsdelen hun kantoorbehoefte zoveel mogelijk binnen de bestaande leegstaande voorraad op te lossen. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In hoeverre is (ver) bouw noodzakelijk en onderbouwd? • Heeft de (ver) bouw doelmatig plaatsgevonden in termen van risicoafdekking en financiële beheersing?
30. Onderwijshuisvesting	<p>Het stadsdeel is voor onderwijs ondermeer verantwoordelijk voor de huisvesting van onderwijsinstellingen. Een aantal stadsdelen is bezig om een inhaalslag te maken ten aanzien van het onderhoud van de onderwijsgebouwen. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe groot zijn de achterstanden in onderhoud van gebouwen? • Zijn de resultaten van de inhaalslag zoals beoogd (doeltreffendheid)? • Hoe doelmatig vindt deze inhaalslag plaats?
31. Ontwikkeling Voorschool	<p>Een van de doelen van het stedelijke beleidsprogramma Jong Amsterdam en van vele stadsdelen is een succesvolle schoolloopbaan voor de Amsterdamse jeugd. Een van de onderdelen hiervan is het vergoten van het bereik van voorscholen. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoever zijn de stadsdelen? • Wat is het huidige bereik van de voorscholen? • Worden de doelstellingen gehaald?
32. Ouderenvoorzieningen	<p>Ouderen willen zo lang mogelijk thuis blijven. Dit betekent dat voorzieningen beschikbaar moeten zijn. Dit is onder meer geregeld vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning, maar ook fysieke voorzieningen zijn relevant, zoals de zorgsteunpunten, bijzondere woonvormen en misschien hangplekken voor ouderen. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel ouderen zijn er in de stadsdelen? • Welke voorzieningen zijn er voor ouderen? • Zijn de ouderen tevreden over de voorzieningen?
33. Risico's grondexploitaties	<p>De stadsdelen zijn niet vrij om hun eigen grondbeleid op te stellen. Dit is grotendeels bepaald door de centrale stad. Voor onderwerpen zoals grondprijzen, het opzetten van grondexploitaties, erfpachttuitgifte- en beheer zijn centraal stedelijk beleidsregels vastgesteld. De grondexploitaties met een kosten- en/of opbrengstenniveau groter dan € 500.000 lopen via centrale fondsen van het OGA. Het stadsdeel is verantwoordelijk voor de uitvoering. Voor grondexploitaties met een lager kosten- of opbrengstenniveau zijn de stadsdelen zelf verantwoordelijk. Daarnaast zijn in sommige gevallen andere afspraken gemaakt met OGA, bijvoorbeeld met de raamovereenkomst in Nieuw West. De bedragen waar de stadsdelen aanspraak op kunnen maken van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting zijn dan gefixeerd. Dat betekent dat het stadsdeel de risico's van hogere tekorten op de grondexploitatie zelf draagt. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hebben de stadsdelen voldoende maatregelen getroffen om negatieve ontwikkelingen in de grondexploitaties te beheersen en op te vangen?
34. Segregatie op basisscholen	<p>Op 28 juni 2007 hebben de centrale stad, stadsdelen en de schoolbesturen een convenant ondertekend om segregatie op basisscholen tegen te gaan. Wethouder Asscher heeft aangegeven dat dit tot op heden onvoldoende succesvol is gebleken en dat een andere aanpak gewenst is. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat doen stadsdelen eraan om de segregatie tegen te gaan? • Wat zijn succesvolle voorbeelden?
35. Stedelijk vernieuwingsproject	<p>In meerdere stadsdelen worden grote gebieden in het kader van stedelijke vernieuwing aangepakt. Dit gaat veelal om grootschalige projecten, waarbij de doorlooptijd lang is. Bij de uitvoering zijn veel verschillende partijen betrokken en financiële risico's zijn voor de stadsdelen aanwezig. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hebben de stadsdelen de beheersing van deze grootschalige

Onderwerp	Toelichting
	projecten op orde?
36. Sportbuurtwerk	In de stadsdelen wordt door sportbuurtwerk allerlei sport- en spelactiviteiten georganiseerd voor jongeren. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe hebben de stadsdelen sportbuurtwerk georganiseerd? • Is er verschil in aanbod van sportbuurtwerk tussen de stadsdelen? • Is de uitvoering van sportbuurtwerk doeltreffend? • Is de uitvoering van sportbuurtwerk doelmatig?
37. Subsiëring vrijwilligersorganisaties	Bewoners, al of niet via een vrijwilligersorganisatie, kunnen subsidie ontvangen voor het uitvoeren van bewonersinitiatieven. De verantwoording over de besteding van het verkregen bedrag blijkt vaak lastig voor deze partijen. In sommige stadsdelen wordt geprobeerd verantwoording over de besteding van deze middelen te ontvangen. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Welke eisen stellen de stadsdelen aan de vrijwilligersorganisatie over het afleggen van verantwoording? • Hoe gaan de stadsdelen om bij het ontbreken van een verantwoording?
38. Subsidies en realisatie kleinschalige bedrijfsruimten	In sommige stadsdelen bestaat de mogelijkheid voor ondernemers om subsidie te ontvangen voor bijvoorbeeld de verbouw van een bedrijfspand. Sommige stadsdelen streven er ook naar zoveel mogelijk kleinschalige bedrijfsruimte voor ondernemers te realiseren, vooral in bestaande panden. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Welke maatregelen nemen de stadsdelen om kleinschalige bedrijfsruimte te realiseren?
39. Uitvoering WIJ Amsterdammers	Door de centrale stad is het actieplan WIJ Amsterdammers ontwikkeld. Het eerste actieplan dateert van februari 2005 en gaat voornamelijk over het bestrijden van terreur, het tegengaan van radicalisering en het voorkomen van polarisatie. De doelstelling van WIJ Amsterdammers II is meer gericht op preventie van radicalisering. De stadsdelen ontvangen een budget van de centrale stad om activiteiten uit te voeren die de sociale cohesie bevorderen. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Welke activiteiten organiseren de stadsdelen voor WIJ Amsterdammers? • Welke maatregelen nemen de stadsdelen nog meer om de doelen van WIJ Amsterdammers te realiseren? • Zijn de activiteiten doeltreffend? • Worden de activiteiten doelmatig uitgevoerd?
40. Vastgoedbeheer	Er zijn verschillende vormen om het vastgoed van het stadsdeel te beheren, bijvoorbeeld in eigen beheer of via een beheerorganisatie. Verschillende stadsdelen hebben recent een vastgoedbeleid vastgesteld. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe doelmatig wordt het vastgoed beheerd? • Welke beleidsoverwegingen liggen daaraan ten grondslag en worden die gerealiseerd (doeltreffendheid)?
41. Veiligheid en vitaliteit binnenstedelijke bedrijventerreinen	Binnenstedelijke bedrijventerreinen zijn veelal locaties waar sprake is van verloedering van de openbare ruimte. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Welke maatregelen nemen de stadsdelen om de veiligheid en vitaliteit van bedrijventerreinen op peil te houden? • Zijn deze maatregelen doeltreffend?
42. Welzijnsaccomodatiebeleid	De manier waarop maatschappelijk vastgoed wordt ontwikkeld is aan verandering onderhevig. Zo is het niet langer per definitie zo dat een stadsdeel een welzijnsaccomodatie in eigendom heeft. Dit kan bijvoorbeeld ook een corporatie zijn. <ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel welzijnsaccomodaties hebben de stadsdelen in eigendom en welke zijn in het bezit van andere partijen? • Is het welzijnsaccomodatiebeleid doeltreffend (is het aanbod voldoende voor de vraag)?

R a

Bijlage 3 – Leden van de klankbordgroep

Bos en Lommer

Jeroen van Berkel PvdA (Raadslid)

De Baarsjes

Shanta Singh D'66 (Fractievoorzitter)

Geuzenveld-Slotermeer

Johan Krop LSG (Raadslid)

Oud-West

Leen Beukelaar SP (Fractievoorzitter)

Slotervaart

Harm Miedema VVD (Duo-raadslid)

Westerpark

Margreet de Boer Groen Links (Raadslid)

Zeeburg

Tanya Sancisi-Vellekoop D'66 (Duo-raadslid)

ZuiderAmstel

Jan Kok GroenLinks (Fractievoorzitter)

R a

Bijlage 4 – Voorkeuren stadsdelen groslijst 2010

Bespreking groslijst klankbordgroep

Groslijstonderwerpen	Bos en Lommer	De Baarsjes	Oud-West	Westerpark	Geuzenveld-Slotermeer	Slotervaart	Oost-Watergraafsmeer	Zeeburg	Zuider Amstel
	West binnen de Ring			Nieuw West		Oost		Zuid	
A-lijst									
43. Buurtgericht werken	X		X	X	X	X	X		X
44. Milieubeleid			X						
4. Parkeerbeleid		X	X						X
5. Publieke dienstverlening						X			
6. Vergunningverlening							X		X
7. Vorderingen, leningen en garanties							X		
B-Lijst									
8. Aanpak risicojongeren		X			X	X			
15. Externe inhuur en (bijzondere) bezoldiging personeel				X					
16. Exploitatie maatschappelijk vastgoed		X							
18. Herhuisvesting bewoners bij sloop/nieuwbouw projecten					X				
20. Huiselijk geweld				X					
21. Inkoop, Aanbestedingen en staatssteun		X							
25. Loketten Zorg en Samenleven			X						
35. Stedelijke vernieuwingsprojecten					X				

R a

Bijlage 5 – Onderzoek Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

Tabel B.5.1- Uigevoerde onderzoeken per stadsdeel

Onderzoek (Publicatiejaar)	De Baarsjes	Bos en Lommer	Geuzenveld-Slotermeer	Oost-Watergraafsmeer	Oud-West	Slotervaart	Westerpark	Zeeburg	Zuideramstel	Zuidoost
Tarieven voor burger en ondernemer (2007)	x	x	x		x	x		x	x	x
InrichtingsPlan Openbare Ruimte (2007)					x					
Quick Scan jaarstukken (2007)	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Benchmark jaarstukken (2007)	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Schuldhelpverlening (2007)		x								x
Mutifunctioneel Centrum Zuideramstel (2007)									x	
Jeugdbeleid (2008)	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Lokale Economie (2008)	x	x			x		x			
Meetbaarheid Jaarverslag (2008)	x	x	x		x	x		x	x	
Benchmark meetbaarheid jaarverslagen (2008)	x	x	x		x	x		x	x	
Schoonhouden openbare ruimte (2009)	x	x	x		x	x	x	x	x	
Handhaving openbare ruimte (2009)			x			x		x		
Vervolgonderzoek Tarieven (2009)	x	x	x		x	x		x	x	
Brede Scholen (2010)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Verzelfstandiging openbaar onderwijs (2010)	x	x			x		x			
Exploitatie zwembaden (2010)	x		x						x	
Armoedebestrijding (2010)	x	x		x		x	x			
Totaal	13	13	11	2	12	11	8	10	11	5
Subsidieverstrekking Zuidoost (2007) (aparte financiering)										x
Onderwijshuisvesting Zeeburg (2007) (aparte financiering)								x		

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
telefoon 020 552 2897
fax 020 552 2943
email info@rekenkamer.amsterdam.nl

